

**ВЗАЄМОДІЯ
ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ВЛАДИ
у 2020 році**

Львівська область

МОЖЛИВОСТЕЙ
ПРОСТІР
МОЖЛИВОСТЕЙ

ВСТУП

2020 рік змінив життя українців. Зміни в першу чергу були пов'язані з пандемією COVID-19, адже карантинні заходи часто обмежували права і можливості людей в різних сферах життя.

В цьому дослідженні ми намагалися з'ясувати яким чином ситуація з COVID-19 вплинула на взаємодію населення і влади в регіонах. При цьому враховувались: триваюча децентралізація, місцеві вибори 2020 і інші фактори, що важливі для розвитку демократії в громадах.

За основу взято думку про те, що події 2020 року змінили можливості доступу населення до органів влади та впливу на їх рішення, певним чином обмежили їх права на участь в управлінні державою. Це стало викликом, реагування на який показало спроможність влади в регіонах підтримувати демократію і права людей в складні часи.

Мета дослідження – посилити можливості регіональних організацій громадянського суспільства (далі - ОГС) у процесах демократизації через виявлення і використання інструментів впливу на владу, покращення комунікації з владою і вироблення універсальних практик взаємодії.

Дослідження проводилось в Донецькій, Житомирській, Львівській, Одеській, Рівненській, Хмельницькій областях та місті Києві.

Даний звіт стосується ситуації в Львівській області.

ПІД ЧАС ДОСЛІДЖЕННЯ:

1. вивчалися зміни в комунікації влади на місцевому, регіональному рівнях в Україні в умовах пандемії COVID-19, активності влади в соціальних мережах, каналів зворотного зв'язку з владою для громадян, зміни в проведенні особистого прийому громадян тощо;
2. розглядалися проведення засідань громадських рад в регіонах, їх формату (онлайн чи офлайн), кількості учасників засідань та засідань за рік, можливості для громадян дивитися засідання громадських рад онлайн, публікацій протоколів засідань та фінальних рішень засідань громадських рад на сайті місцевої влади чи громадської ради;
3. досліджувалися статuti громад на предмет наявності особливих повноважень для громадських рад, а також щодо проведення дистанційних зустрічей чи засідань;
4. вивчалася періодичність звернення ОГС до органів місцевої чи регіональної влади, органів місцевого самоврядування, формат та канали спілкування з владою, їх ефективність, зацікавленість влади в зворотному зв'язку, проблеми спілкування з владою тощо.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Для виконання завдань дослідження були поєднані наступні інструменти:

- аналіз документів - здійснювався аналіз відповідей на запити та документів, що були надані разом з відповідями, а також документів, що розміщені у відкритому доступі;
- напівструктуровані опитування - проведення опитувань (глибинних інтерв'ю) представників організацій громадянського суспільства, членів громадських рад;
- аналіз інформації у відкритих джерелах, включаючи: публікації повідомлень на інтернет-ресурсах органів влади й місцевого самоврядування, інформація в ЗМІ щодо реагування на рішення влади, дані соціальних мереж органів влади тощо.

Для збору даних було направлено запити про надання публічної інформації до 23 суб'єктів. Отримано відповіді від 20.

Здійснювався аналіз інформації, яка міститься на сторінках вказаних суб'єктів в мережі Інтернет, в соціальних мережах, включаючи Facebook.

Було проведено інтерв'ю з 5 представниками організацій громадянського суспільства, 12 членами громадських рад.

В результаті дослідженням було охоплено наступні владні суб'єкти:

Львівська обласна рада, Львівська обласна державна адміністрація, Львівська міська рада, Дрогобицька районна рада, Дрогобицька районна державна адміністрація, Золочівська районна рада, Золочівська районна державна адміністрація, Львівська районна рада, Самбірська районна рада, Самбірська районна державна адміністрація, Стрийська районна рада, Стрийська районна державна адміністрація, Червоноградська районна рада, Яворівська районна рада, Яворівська районна державна адміністрація, Меденицька територіальна громада Дрогобицького району, Буська територіальна громада Золочівського району, Ходорівська територіальна громада Стрийського району, Радехівська територіальна громада Червоноградського району, Мостицька територіальна громада Яворівського району.

Також запити про надання інформації крім вказаних суб'єктів були направлені Кам'янка-Бузькій територіальній громаді Львівського району; Рудківській територіальній громаді Самбірського району; Червоноградська районній державній адміністрації. Вказані суб'єкти відповіді на письмовий запит не надали.

Запит про надання інформації не направлявся на Львівську районну державну адміністрацію, оскільки на час проведення дослідження адміністрація була на стадії створення.

РОЗДІЛ 1.

Публічна комунікація влади в умовах COVID-19

Хронологія реагування на виклики COVID-19

13.03.2020.	Активізація нових напів-дистанційних методів роботи чиновників із різними ЦА
17.03.2020.	Обмеження транспортних перевезень. Інформування учасників ринку перевезень на низькому рівні. Оперативний штаб не мав готових рішень на цей випадок.
17.03.2020.	Продовження термінів прийому заявок на проекти ДФРР, у зв'язку з COVID-19.
23.03.2020.	Соціальне волонтерство від УКУ на підтримку дій влади.
24.03.2020.	Популяризація додаткових електронних сервісів для окремих ЦА.
24.03.2020.	Місцева влада зосередилась на альтернативних поставках тестів для виявлення COVID-19.
26.03.2020.	Запуск додаткових цифрових механізмів комунікації влади з громадянами (G2C). Львівська обласна рада спільно з ІТ компанією «SoftServe» розробила інтернет-платформу «STOP COVID-19» та запускає чат-боти. Спільне ОДА з Львівським ІТ Кластером тестування населення на коронавірус.
28.03.2020.	Голова ОДА практикує прями звернення до мешканців області щодо поведінки в пандемію. З цього часу розпочинаються регулярні звернення та звіти чиновників ОДА.
30.03.2020.	Популяризація дистанційних заходів та методів комунікації чиновників з окремими ЦА.
01.04.2020.	Соціальні служби переходять на адресний режим роботи. Це ускладнює комунікацію, але можливість діалогу зберігається.
02.04.2020.	У розпал карантину, за наполяганням місцевої влади, не були закриті ринки.
02.04.2021.	З квітня 2020 року починає діяти програма забезпечення продовольством малозабезпечених груп населення.
03.04.2020.	Запрацював сайт обласного Штабу протидії COVID-19

Як змінилась комунікація влади з населенням

1. Пандемія COVID-19 суттєво пришвидшила реалізацію повноцінних діджитальних рішень у системі G2C, G2B. Значну роль відіграли представники IT-кластеру.
2. Запрацювали нові цифрові механізми комунікації на обласному рівні. Варто відмітити, що на рівні міста ці механізми були запущені раніше.
3. Органи влади області досить динамічно перейшли на онлайн режим роботи: соціальні послуги, взаємодія із бізнесом, освіта, культура, спорт тощо. За напрямками перші регіональні «гарячі лінії» повноцінно запрацювали вже наприкінці березня.
4. Робота депутатських комісій, проведення сесій не були повноцінно переведені в онлайн формат.
5. Міська влада Львову демонструвала аргументоване «COVID-дисидентство».
6. Львівська область – прикордонний регіон, що одним з перших зустрів громадян, які поверталися із країн, охоплених пандемією та карантинном. Це стало викликом для влади.
7. Ситуативні спалахи захворювання по окремих локаціях призводили до досить жорсткого транспортного блокування.

Висновки

1. Львівський регіон в досить великій мірі орієнтований на туристичний бізнес. Значна частина представників малого та середнього бізнесу є залежними від туристичної сфери. Запровадження карантину було дуже болісним кроком для них. Це призвело до рішень місцевої влади щодо послаблення карантинних обмежень для бізнесу, що певним чином суперечило рішенням центральних органів.
2. В першу половину карантину влада мала проблеми у питаннях налагодження транспортного сполучення та у зв'язку з поверненням громадян України з-за кордону.
3. Існуюча внутрішня конкуренція між владою обласною і міською, у тому числі і в умовах протидії COVID-19, стимулювала застосовувати ефективні рішення. Зокрема, міський голова Львова А. Садовий демонстрував більше «дисидентство» і виступав за пом'якшення обмежуючих заходів з метою підтримки малого і середнього бізнесу.
4. Адміністрація А. Садового одна з першою консолідувала бізнес та внутрішні резерви для грамотного устаткування закладів охорони здоров'я, що працюють із пацієнтами, хворими на COVID-19.

РОЗДІЛ 2.

Місцева влада в соціальних мережах

Сторінки в соціальних мережах	Контент Пости щодо COVID-19	Кількість користувачів (відсоток до загальної кількості населення)
Львівська обласна рада		область - 2 512 084 жителів
Facebook https://www.facebook.com/lvoblrada	Щоденне інформування про поточні події інформування про COVID-19 відсутнє	6970 вподобали (0,27%) 7501 стежать (0,29%)
Telegram https://t.me/s/OblradaLvivUa	Відсутнє інформування з червня 2018 року	100 підписників
Twitter https://twitter.com/lvoblrada	Відсутнє інформування з травня 2019 року	226 читачів
Львівська обласна державна адміністрація		область - 2 512 084 жителів
Facebook https://www.facebook.com/LvivskaODA	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	19277 вподобали (0,8%) 22974 стежать (0,9%)
YouTube https://www.youtube.com/user/LODApress	Наповнення кілька разів на місяць	3110 підписників (0,1%)
Львівська міська рада		м. Львів - 721 510**
Facebook https://www.facebook.com/lviv.adm	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	52189 вподобали (7,2%) 58519 стежать (8,1%)
YouTube https://www.youtube.com/user/lvivadm	Щоденне інформування	1100 підписників (0,1%)
Instagram https://www.instagram.com/lviv.adm/	Фотоновини з подій у Львові	3560 підписників (0,5%)
Telegram https://t.me/lviv_adm чатбот City Helper Bot @lviv_city_helper_bot	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію, тестування	1100 підписників (0,1%)
Дрогобицька районна рада		Дрогобицький район - 237 409
не представлена		
Дрогобицька районна державна адміністрація		Дрогобицький район - 237 409
Facebook https://www.facebook.com/DrogobichRDA	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	3021 вподобали(1,3%) 3522 стежать (1,5%)
Золочівська районна рада		Золочівський район - 162 040
група у Facebook https://www.facebook.com/groups/2352171178332186	Щоденне інформування	1200 учасників (0,7%)

*за даними сайту <https://decentralization.gov.ua/> станом на 01/01/2020

Сторінки в соціальних мережах	Контент Пости щодо COVID-19	Кількість користувачів (відсоток до загальної кількості населення)
Золочівська районна державна адміністрація		Золочівський район - 162 040
Facebook https://www.facebook.com/Золочівська-районна-державна-адміністрація-Львівської-області-190112614456298	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	1342 вподобали (0,8%) 1419 стежать (0,9%)
Львівська районна рада		Львівський район - 1 149 976
Facebook https://www.facebook.com/lvivskarayrada	Щоденне інформування	1180 вподобали(0,1%) 1259 стежать (0,1%)
Самбірська районна рада		Самбірський район - 225 925
Facebook https://www.facebook.com/sambirrada	Кілька разів на тиждень	1239 вподобали 1391 стежать
Самбірська районна державна адміністрація		Самбірський район - 225 925
Facebook https://www.facebook.com/sambirrada	Щоденне інформування	3279 вподобали (1,5%) 3564 стежать(1,6%)
Стрийська районна рада		Стрийський район - 325 491
Facebook https://www.facebook.com/Стрийська-районна-рада-Львівської-області-106574098003934	Кілька разів на тиждень	1289 вподобали (0,4%) 1301 стежать (0,4%)
Стрийська районна державна адміністрація		Стрийський район - 325 491
Facebook https://www.facebook.com/StryiskaRDA	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	1625 вподобали (0,5%) 1788 стежать (0,5%)
Червоноградська районна рада		район - 230 991
Facebook https://www.facebook.com/chgrada	Кілька разів на місяць	980 вподобали (0,4%) 1060 стежать (0,4%)
Яворівська районна рада		Яворівський район - 180 252
Facebook https://www.facebook.com/Yavorivrayrada	Щоденне інформування	9808 вподобали (5,4%) 8862 стежать (4,9%)
Яворівська районна державна адміністрація		Яворівський район - 180 252
Facebook https://www.facebook.com/YavorivRDA	Щоденне інформування Інформування про вакцинацію	15323 вподобали (8,5%) 17182 стежать (9,5%)

Сторінки в соціальних мережах	Контент Пости щодо COVID-19	Кількість користувачів (відсоток до загальної кількості населення)
Меденицька територіальна громада Дрогобицького району громада - 18 858		
не представлена		
Буська територіальна громада Золочівського району		громада - 30 290
Facebook https://www.facebook.com/gromadabusk	Щоденне інформування	2197 вподобали (7,3%) 2386 стежать (7,9%)
Ходорівська територіальна громада Стрийського району		громада - 24 813
Facebook https://www.facebook.com/Khodorivgromada	Щоденне інформування	1554 вподобали (6,3%) 1788 стежать (7,2%)
Радехівська територіальна громада Червоноградського району		громада - 33 563
Facebook https://www.facebook.com/radekhiv	Щоденне інформування	1730 вподобали (5,2%) 2286 стежать (6,8%)
Мостицька територіальна громада Яворівського району		громада - 32 525
не представлена		

Висновки

1. Практично всі досліджені органи влади та місцевого самоврядування представлені в соціальних мережах. Здебільшого - це Facebook.
2. Окремі органи (Львівська обласна рада, обласна державна адміністрація, Львівська міська рада) також використовують інші мережі (Telegram, YouTube, Twitter). Крім того, Львівська міська рада є дуже прогресивною в цьому питанні - має власний чатбот City Helper Bot.
3. Здебільшого місцева влада досить активна в соціальних мережах. Зокрема, всі органи влади та місцевого самоврядування, які присутні в соціальних мережах, інформація оприлюднюється практично кожного дня. Контент передбачає інформування населення регіонів про актуальні події, заходи відповідних органів. Вбачається необхідність розширювати активність влади в інших ніж Facebook соціальних мережах (Telegram, Tik Tok тощо) і покращувати якість контенту, зробити його більш цікавим.
4. Охоплення сторінками органами влади і самоврядування у Facebook є недосить високою, до 1% за виключенням Львівської міської ради (більше 7%), Яворівської районної ради (більше 5%), Яворівської районної державної адміністрації (більше 8%), Буської територіальної громади Золочівського району, Ходорівської територіальної громади Стрийського району (більше 7%), Радехівської територіальної громади Червоноградського району (більше 5%). Владі варто продовжувати залучати населення до користування сторінками влади у Facebook, покращувати якість контенту - робити його більш цікавим. Це допоможе швидко доносити інформацію та отримувати зворотній зв'язок, корегувати власні дії, керувати настроями і підтримкою.

РОЗДІЛ 3.

Особисті прийоми громадян в умовах COVID-19

Орган влади / місцевого самоврядування	Особисті прийоми		Вплив COVID-19	Лист – відповідь на звернення
	2019	2020		
Львівська обласна рада	739	366	Призупинення особистих прийомів з березня 2020 через COVID-19	ІЗ-31 від 19.03.2021
Львівська обласна державна адміністрація	понад 320	понад 150	Призупинення особистих прийомів	5/25-2699/0/2-21/1-14.2.2 від 18.03.2021
Львівська міська рада	810	287	Призупинення особистих пр.	2803-вих-22843 від 24.03.2021
Дрогобицька районна рада	768	949		02-08/144 від 18.03.2021
Дрогобицька районна державна адміністрація	136	72	особливого розпорядження щодо особистих прийомів не приймалося	02-69/7 від 23.03.2021
Золочівська районна рада	711		у 2020 р прийом відповідно до графіку із врахуванням карантинних обмежень та локдаунів, запроваджених на даній території	03-15/206 від 19.03.2021
Золочівська районна державна адміністрація	97	81		53-13/0/2-21 від 23.03.2021
Львівська районна рада	створена 11/12/2020			01-вих-275 від 19.03.2021
Самбірська районна рада	65	59	змін у режимі та порядку прийому громадян	03/29-79/1 від 18.03.2021
Самбірська районна державна адміністрація	105 громадян			63-155/0/2-21 від 23.03.2021
Стрийська районна рада	506	380	змін у режимі та порядку прийому громадян	140/04-05 від 22.03.2021
Стрийська районна державна адміністрація	200	5	Призупинення особистих прийомів	б/н від 23.03.2021
Червоноградська районна рада	інформація не надана			183 від 19.03.2021
Яворівська районна рада	511	745	змін у режимі та порядку прийому громадян у зв'язку з COVID-19 не було	143 від 22.03.2021
Яворівська районна державна адміністрація	69			373/02-24 від 26.03.2021
Меденицька територіальна громада Дрогобицького району	громада ще не розпочала свою діяльність			402 від 26.03.2021

Орган влади / місцевого самоврядування	Особисті прийоми		Вплив COVID-19	Лист - відповідь на звернення
	2019	2020		
Буська територіальна громада Золочівського району	громада ще не розпочала свою діяльність			402 від 26.03.2021
Ходорівська територіальна громада Стрийського району	понад 2000		Приєм громадян проводиться в телефонному режимі, старостами в старостинських округах, звернення через електронну пошту та через зворотній зв'язок на офіційному сайті та сторінці міської ради у фейсбук	491 від 23.03.2021
Радехівська територіальна громада Червоноградського району	2080 громадян			422 від 23.03.2021
Мостицька територіальна громада Яворівського району	2495	2341		2.15-737 від 23.03.2021

Висновки

- З 20 суб'єктів, які надали інформацію щодо ситуації з прийомами громадян, в тому числі, про зміни у зв'язку з COVID-19:
 - 5 повідомили про призупинення особистих прийомів Львівська обласна рада, Львівська обласна державна адміністрація, Львівська міська рада, Стрийська районна державна адміністрація, Ходорівська територіальна громада Стрийського району;
 - 6 повідомили про те, що не відбулося змін у режимі та порядку прийомів через обмеження, пов'язані з COVID-19;
 - один суб'єкт повідомив, що проводив прийоми з врахуванням карантинних обмежень, запроваджених на даній території.
- На 15% знизилась кількість особистих прийомів у 2020 у порівнянні з 2019. Таке зниження пов'язане з COVID-19 та запровадженням карантинних обмежень.

РОЗДІЛ 4.

Громадські ради в умовах COVID-19

Нормативно-правовий контекст

Стаття 38 Конституції України передбачає, що громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами.

Основний документ, що визначає порядок роботи громадських рад є Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010р. №996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”, якою встановлено:

- Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики;
- Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації.

Для державних адміністрацій Постанова №996 передбачає необхідність вжиття заходів для утворення громадських рад при центральних і місцевих органах виконавчої влади та забезпечити їх функціонування.

Органам місцевого самоврядування Постановою №996 рекомендовано під час проведення консультацій з громадськістю та утворення громадських рад при органах місцевого самоврядування керуватися затвердженими цією постановою Порядком і Типовим положенням.

Особливі повноваження громадських рад, проведення дистанційних зустрічей в статутах

Львівська обласна державна адміністрація

До компетенції громадської ради відноситься те, що вона виступає ініціатором і координатором створення Асоціації громадських рад, утворених при облдержадміністрації та районних державних адміністраціях Львівської області. Передбачається можливість створення громадської ради з використанням рейтингового електронного голосування та можливість схвалювати пропозиції та рекомендації з окремих питань шляхом опитування членів ради у письмовому або електронному вигляді.

Дрогобицька районна державна адміністрація

Передбачається можливість створення громадської ради з використанням рейтингового електронного голосування, що є прогресивною практикою для громадських рад при місцевих органах влади. Крім того, передбачається можливість схвалювати пропозиції та рекомендації з окремих питань шляхом опитування членів ради у письмовому або електронному вигляді.

Стрийська районна державна адміністрація

Передбачається можливість створення громадської ради з використанням рейтингового електронного голосування та можливість схвалювати пропозиції та рекомендації з окремих питань шляхом опитування членів ради у письмовому або електронному вигляді.

Створення громадських рад, проведення їх засідань

Орган влади/ місцевого самоврядування	Кількість членів громади	Кількість засідань		через COVID-19	Лист - відповідь на звернення
		2019- 2020	2020	онлайн/ скасвані	
Львівська обласна рада	громадська рада не створена				13-31 від 19.03.2021
Львівська обласна державна адміністрація	279 осіб У 2020р. За рішенням суду раду розформовано	--		через карантин не проводились	5/25-2699/0/2-21/1-14.2.2 від 18.03.2021
Львівська міська рада	громадська рада не створена, є 27 рад при управліннях міської ради				2803-вих-22843 від 24.03.2021
Дрогобицька районна рада	громадська рада не створена				02-08/144 від 18.03.2021
Дрогобицька районна державна адміністрація	5 осіб	інформацію не надано			02-69/7 від 23.03.2021
Золочівська районна рада	громадська рада в процесі створення				03-15/206 від 19.03.2021
Золочівська районна державна адміністрація	на сьогодні строк повноважень закінчився				53-13/0/2-21 від 23.03.2021
Львівська районна рада	громадська рада не створена питання в процесі розгляду				01-вих-275 від 19.03.2021
Самбірська районна рада	громадська рада не створена				03/29-79/1 від 18.03.2021
Самбірська районна державна адміністрація	в процесі формування ради				63-155/0/2-21 від 23.03.2021
Стрийська районна рада	громадська рада не створена				140/04-05 від 22.03.2021
Стрийська районна державна адміністрація	12 осіб	6	2	не проводились	б/н від 23.03.2021
Червоноградська районна рада	громадська рада не створена				183 від 19.03.2021
Яворівська районна державна адміністрація	в процесі формування ради				143 від 22.03.2021
Меденицька територіальна громада Дрогобицького району	громадська рада не створена				1006/4 від 23.03.2021
Буська територіальна громада Золочівського району	громадська рада не створена				373/02-24 від 26.03.2021
Ходорівська територіальна громада Стрийського району	громадська рада не створена				491 від 23.03.2021

Опитування членів громадських рад

Питання: Чи змінювався склад громадської ради протягом 2020 року? Як це вплинуло на роботу громадської ради?

Відповіді: в основному відповіді були про те, що склад рад не змінювався. Зміни у складі громадської ради, там де вони відбувалися, не вплинули на її роботу.

Питання: Як часто відбуваються засідання громадської ради? Чи цього достатньо для ефективної роботи громадської ради? Чому?

Відповіді: періодичність засідань громадських рад у відповідях опитаних членів рад різна – від раз на місяць до трьох разів на рік. Всі вказують на те, що такої кількості достатньо.

Питання: Що змінилося в роботі громадської ради у 2020 році? Які були позитивні та негативні моменти в роботі громадської ради?

Відповіді: найголовнішим негативним фактором, що вплинув на роботу громадських рад визначено COVID-19. З ним пов'язаний перехід в онлайн формат обговорення що позитивно сприймається членами громадських рад – сучасний спосіб спілкування та швидкого прийняття рішень. Позитивним також названо те, що через онлайн формат роботи неактивні члени громадських рад «відсіялися». Серед негативних наслідків COVID-19 названо бюрократизацію.

Питання: Які основні проблеми в роботі громадської ради були у 2020 році. Яким чином можна подолати ці проблеми?

Відповіді: основна проблема – обмежені можливості у проведенні очних засідань громадської ради через карантин. Проблеми вирішували через обговорення питань в онлайн режимі. Крім того, вказувалося на відсутність достатніх повноважень у громадських рад для того, щоб зробити їх рішення обов'язковими до виконання.

Питання: Чи вплинула ситуація з пандемією COVID-19 та місцеві вибори на роботу громадської ради у 2020 році? Яким саме чином?

Відповіді: вплив пандемії COVID-19 був негативний: відмінялися засідання, посилилась пасивність членів рад, стало менше офлайн комунікації.

Питання: Окрім пандемії та місцевих виборів, які ще фактори вплинули на роботу громадської ради у 2020 році? Яким чином?

Відповіді: додаткових факторів названо не було.

Питання: Як вплинула реформа децентралізації на діяльність громадської ради?

Відповіді: районні громадські ради розформовані через децентралізацію, відповідно стало більше роботи.

Питання: Чи отримує громадська рада необхідну підтримку від органу влади, при якій вона створена? В чому саме виражається така підтримка? Чи дослухається орган влади до громадської ради, її членів? Якщо існують проблеми взаємодії між громадською радою та органом влади, при якому вона створена?

Відповіді: в половині відповідей члени громадських рад говорять про наявність підтримки від органів влади. Така підтримка надається у вигляді приміщень для засідань, фінансів, друку матеріалів тощо. Серед проблем взаємодії вказується необхідність витратити багато зусиль на те, щоб влада почала дослухатися, а також на подолання бюрократії.

Питання: Які зміни необхідні в роботі громадської ради? Як має змінитися робота громадської ради у зв'язку з пандемією COVID-19 та проведенням місцевих виборів?

Відповіді: необхідна цифровізація, можливості проводити онлайн засідання та процедури їх проведення.

Питання: Чи відмінялися засідання громадської ради у зв'язку з пандемією COVID-19 та проведенням місцевих виборів? Як часто таке відбувалося протягом 2020 року? Чи пропонувалися інші формати роботи (онлайн засідання)? Якщо онлайн засідань не відбувалося то чому?

Відповіді: за словами респондентів засідання відмінялися досить часто, обговорення переходили в онлайн формат роботи.

Питання: Чи вистачає відкритості у роботі громадської ради? Чи необхідні додаткові заходи, наприклад, онлайн трансляцій засідань для забезпечення відкритості роботи громадської ради?

Відповіді: для забезпечення відкритості пропонувалося залучити місцеві традиційні ЗМІ (радіо, телебачення, друковані видання тощо).

Висновки

1. Питання щодо створення громадських ради були поставлені 18-ти місцевим органам влади та органам місцевого самоврядування.
2. Серед шести місцевих державних адміністрацій, для яких законодавством встановлено обов'язок створювати громадські ради, ради створили три адміністрації - Львівська обласна державна адміністрація, Дрогобицька районна державна адміністрація, Стрийська районна державна адміністрація. Інші вказують, що строк повноважень рад закінчився і вони перебувають в процесі створення.
3. Серед 12 органів місцевого самоврядування громадська рада створена лише при Львівській міській раді. Як вбачається з поданої інформації - громадські ради не є достатньо розповсюджені для органів влади і місцевого самоврядування в Львівській області.
4. Про вплив COVID-19 на проведення засідань громадських рад повідомила три владні суб'єкти. При цьому, всі опитані члени громадських рад говорили про скасування засідань рад.
5. На сайтах відповідних владних суб'єктів публікуються протоколи засідань громадських рад там, де вони створені і працюють. Сторінки громадських рад містять також положення про громадські ради, плани роботи та звіти.
6. Відповідно до відповідей на запити Організації, онлайн засідання не проводяться, хоча члени громадських рад вказують на їх наявність та проблеми їх проведення.

РОЗДІЛ 5.

Взаємодія ОГС з владою протягом 2020 року.

Опитування членів ОГС

Питання: Яким чином ситуація з пандемією COVID-19 і місцеві вибори вплинули на роботу організації?

Відповіді: місцеві вибори не вплинули на роботу організацій, враховуючи те, що неурядові організації мають бути аполітичними. Щодо впливу COVID-19 респонденти вказали на те, що відбулося скорочення відвідувань, особистих зустрічей, закордонних поїздок, публічних заходів.

Питання: Які фактори, крім пандемії та місцевих виборів, впливали на роботу організації у 2020 році? Позитивним чи негативним був такий вплив? Чому?

Відповіді: негативним фактором, що впливає на роботу неурядових організацій є триваюча війна. Взаємодія з лікарями, співпраця з ними названо позитивним фактором.

Питання: Як організація взаємодіє з владою: обласною, районною, міською? Сильні та слабкі сторони такої взаємодії. Досягнення та проблеми.

Відповіді: організації визначили здебільшого ефективною взаємодію з владою. Серед наслідків такої взаємодії визначалося фінансування проєктів організацій, надання приміщень тощо.

Питання: Як часто Вам доводиться звертатися до органів місцевої чи регіональної влади, органів місцевого самоврядування? Якою є реакція влади на такі звернення? Яким є результат таких звернень? Чи задоволені Ви таким результатом? Що вважаєте необхідно змінити щоб результат був кращим?

Відповіді: практично всі представники опитаних неурядових організацій зазначили, що досить часто звертаються до влади та отримують позитивні відповіді на свої звернення. Реакція влади їх влаштовує.

Питання: Яким чином ситуація з пандемією COVID-19 та місцеві вибори, а також інші виклики 2020 року вплинули на періодичність Ваших звернень до влади? Реакцію влади? Результативність звернень?

Відповіді: відмічається негативний вплив COVID-19 на взаємодію з владою – бюрократизація процедур звернення до влади та подальшої взаємодії з нею.

Питання: Які заходи необхідно вжити, щоб зменшити вплив COVID-19 та інших викликів на взаємодію влади та організації?

Відповіді: необхідним є збільшення кількості онлайн зустрічей, а також проведення консультацій яким чином подавати електронні звернення.

Питання: Якими є формат та канали спілкування з владою? Яка їх ефективність? Чи змінилися формат та канали спілкування з владою у зв'язку із пандемією COVID-19, місцевими виборами або іншими викликами? Чи необхідно змінювати формат та канали спілкування з владою та яким чином?

Відповіді: до пандемії і карантинних обмежень влада часто організовувала суспільні заходи (круглі столи). Після впровадження обмежувальних заходів формат змінився на онлайн, це призвело до затягування процесів вирішення питань.

Висновки

1. За інформацією ОГС влада в регіоні цілком підтримує їх роботу, реагує на запити, фінансує проєкти і заходи неурядових організацій. В цілому організації задоволені взаємодією з владою.
2. COVID-19 став найбільшою проблемою в роботі неурядових організацій, зупинив певні активності, зменшив ефективність комунікацій з владою через необхідність переформатовувати спілкування в більш офіційний формат електронних звернень, телефонних розмов тощо.
3. ОГС розуміють необхідність налаштовуватися на новий, дистанційний, формат взаємодії з владою, через електронні засоби спілкування. Саме тому важливим є постійне навчання новим навичкам роботи в онлайн форматі.
4. Організації відмічають бюрократизм у співпраці з владою, що був значно посилений через карантинні обмеження у зв'язку з COVID-19.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Львівська влада найбільш раціонально реагування на виклики COVID-19 серед досліджених регіонів. Пандемія COVID-19 суттєво пришвидшила реалізацію повноцінних діджитальних рішень у системі G2C, G2B в регіоні. Влада проявила обґрунтоване «COVID-дисидентство». Завдяки цьому отримала довіру і підтримку місцевого бізнесу, населення, так були створені можливості для співпраці у боротьбі з COVID-19. Саме розуміння владою важливості комунікацій з населенням, вміння дослухатися до потреб людей, бізнесу та адекватно реагувати на них і на вказівки «зверху», приймання відповідальності є важливими характеристиками успішної місцевої влади які показала львівська влада.
2. Влада Львівщини активно комунікує з населенням через соціальні мережі. Як і в інших регіонах спостерігається низький рівень охоплення населення сторінками влади в соціальних мережах – менше ніж 1%. Виключення становлять окремі райони та територіальні громади, де відсоток охоплення 5-8%. Низький рівень охоплення знижує комунікаційні можливості влади, можливості впливати, доносити інформацію, отримувати моментальні відповіді на власні рішення. Варто розуміти те, що соціальні мережі - це новий, сучасний засіб масової інформації. Розвиток охоплення в соціальних мережах, залучення населення регіону до використання соціальних мереж, боротьбу за якість контенту, його цікавість населенню слід включати до основних напрямків роботи органу влади.
3. Ситуація з COVID-19, запровадження карантинних обмежень вплинули на проведення представниками влади особистих і виїзних прийомів. Однак зниження кількості особистих прийомів на близько 15% є досить невисоким показником у порівнянні з іншими регіонами, в яких такої відсоток становить в середньому - 50%. В будь якому випадку зниження кількості особистих прийомів пов'язано з карантинними обмеженнями. Як показують відповіді, отримані під час опитувань представників неурядового сектору і членів громадських рад – це не вплинуло на ефективність комунікацій з владою, влада не використовує COVID-19 як привід не відповідати на запити. За необхідності швидко вирішити проблеми, спілкування з владою відбувається в онлайн форматі.
4. Діяльність громадських рад в області має свої особливості. З розумінням того, що громадські ради є найбільш відпрацьованим інструментом участі громадян у державних справах, що є обов'язковим для системи органів виконавчої влади та рекомендованим для органів місцевого самоврядування, можна виділити особливість регіону – відмови від застосування громадських рад в територіальних громадах.
5. В цілому ситуація з COVID-19 мала негативний вплив на роботу громадських рад. Зокрема, скасовувалися засідання, затягувалося прийняття рішень. Однак, ситуація з карантинними обмеженнями має прискорювати застосування нових форматів роботи, адже в кінцевому випадку, онлайн формати дозволять швидко приймати рішення не витрачаючи коштів на проїзд, оренду приміщень тощо.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

6. Члени громадських рад відмічають як наявність підтримки їх діяльності з боку органів, при яких вони створені, так і її відсутність. Підтримка носила ресурсний та матеріальний характер. Серед проблем взаємодії вказується необхідність витратити багато зусиль на те, щоб влада почала дослухатися, а також на подолання бюрократії. Опитані також згадували про необхідність посилення повноважень громадських рад, однак тут варто згадати про те, що громадська рада – дорадчий орган і основна відповідальність за прийняті рішення несуть органи влади та місцевого самоврядування. Для вирішення проблем взаємодій влади і громадських рад варто знаходити баланс інтересів та забезпечувати достатній рівень комунікації та відкритості.
7. Не зважаючи на те, що громадські ради практично не здійснюють онлайн трансляції власних засідань, члени громадських рад вважають роботу рад достатньо відкритою. Вони говорять про необхідність залучати традиційні ЗМІ до висвітлення роботи громадських рад.
8. Розглядаючи результати опитувань неурядових організацій з питань взаємодії з владою варто відмітити загальну тенденцію задоволеністю такою взаємодією. Так представники організацій в основному говорять про результативність звернень, активне реагування влади на запити. І цю тенденцію слід підтримувати, адже активні неурядові організації можуть надати владі гарну підтримку в критичних ситуаціях, коли влада не встигає зреагувати.

pm.net.ua

Аналітичний звіт підготовлено ГО «Простір можливостей» (pm.net.ua) в рамках проекту «Громадськість за демократизацію» за сприяння Європейського Союзу (<http://ec.europa.eu/europeaid/>), який реалізується Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій. Окремі думки, висловлені в аналітичному звіті, є особистою позицією авторів і жодним чином не відображають точку зору Європейського Союзу